

Svenska entreprenörer i Ryssland

Om det berättade Kjell Pettersson på ett fängslande sätt för Enecopias släktforskarförenings medlemmar.

En fascinerande berättelse om driftiga hantverkare som utvandrade till Ryssland och var, under tsartiden, med om industrialiseringen som tog fart under 1870-talet. Deras verksamheter blomstrade och de byggde upp och etablerade lönsamma företag, som de ”hals över huvud” fick lämna i samband med den ryska revolutionen 1917.

Kjells morfars far var en av sex bröder Ekvall som utvandrade och startade ”Svenska Motorfabriken Bröderna Ekvall” i S:t Petersburg. Det var många som utvandrade till Amerika. Det var inte alls lika många, men mycket driftiga svenskar som emigrerade österut och etablerade ”svenska snilleindustrier”, med stor kunnighet i olika hantverksyrken och som vidareutvecklades genom mekanisering.

Det var oroligt i Ryssland under flera år, från 1905 med en första rysk revolution, fram till revolutionen 1917, men även under åren därefter. Många svenskar hade då bott i Ryssland under många år. En del hade gift sig med ryssar och bildat familj. Släktforskningen i Ryssland är inte lätt. Språket är ett stort hinder, liksom avsaknaden av de omfattande personarkiv som vi är privilegierade med i de nordiska länderna. Öppenheten att få ta del av arkiven är inte heller densamma.

Kjell har haft ovärderlig hjälp av, den i S:t Petersburg boende, guiden och tolken Julia Kolesova som talar felfri svenska helt utan brytning och som hade kommit till Enköping enbart för att delta under detta föredrag. Julia har översatt brevväxling på ryska mellan Kjells släktingar i Sverige och Ryssland och var värd vid Kjells besök i S:t Petersburg i somras. Då kunde bostadshus och fabriker som fortfarande finns kvar, om än i mindre bra skick, beses under äventyrliga former.

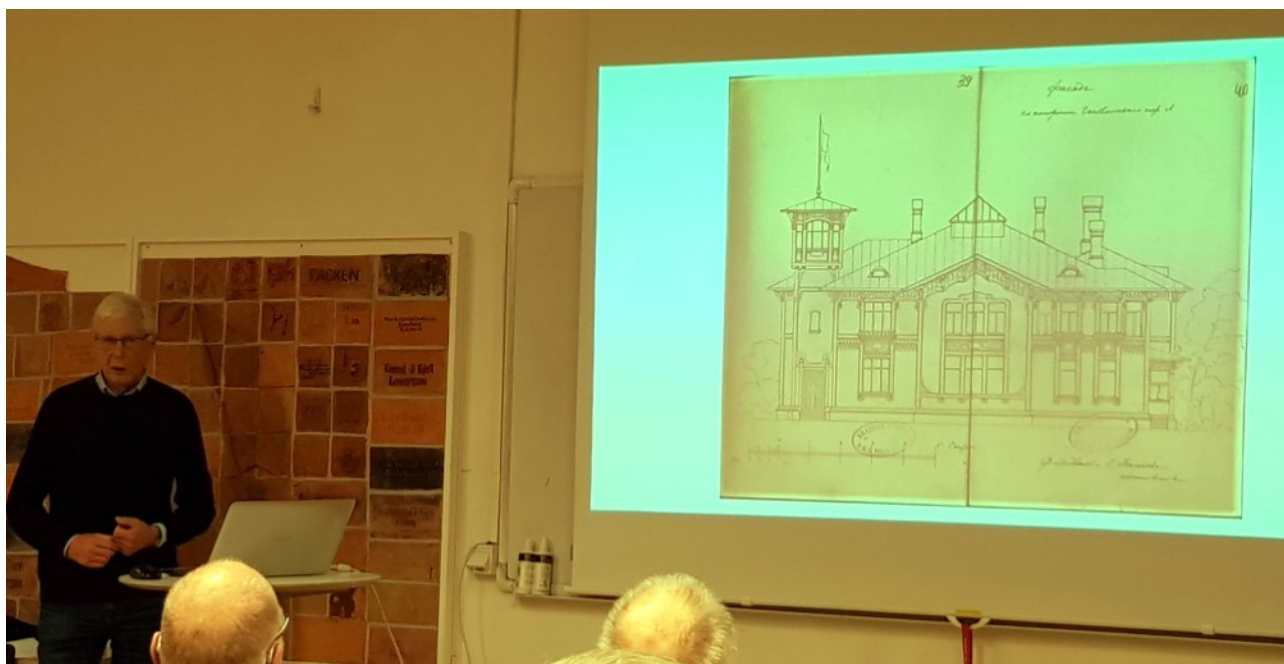
Ett mycket intressant föredrag om ett område som är totalt okänt för de flesta. Kjell lovade återkomma med en fortsättning under vårterminen med de spektakulära händelserna och anklagelserna om spioneri som några av de ”hemkomna” fick utstå.

Fr.v. Kerstin Wästerby (släkt med Skräddarna Nordenström som utvandrade från Östersund till Ryssland), Gunnar Wästerby, Anders Nyström (värd för Julia under besöket i Enköping), Julia Kolesova, Kjell Pettersson

Text o Foto: Göran Källgården

Fler bilder från Kjells föredrag:

En svensk arkitekt, boende i St. Petersburg, fick uppdrag av bröderna Ekvall att rita deras hem. Ett ståtligt hus, som idag står kvar som ett kulturarv i mycket dåligt skick.

Ett stycke av en kakelugnsfris, som Kjell fann på tredje våningen i det nu förfallna huset, och fick ta med hem. Nu en välputsad klenod från en av de många kakelugnarna i den pampiga byggnaden.

Alla foton: Göran Källgården.